

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1.

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile

Secțiunea 2.

Motivele emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ	Sursa prezentului proiect de act normativ este reprezentată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile.
2.2 Descrierea situației actuale	Situația economică nu doar din România, ci și la nivel european și mondial, reprezentat de creșterea prețurilor și neredresarea climatului economic, a determinat ca operatorii economici să opereze pe o piață lipsită de predictibilitate și în care nu doar prețurile la materiale de construcții sau materialele de bază necesare realizării investițiilor (agregate, combustibil, energie, oțel, fier, etc.) sunt fluctuante sau cu tendințe de creștere, ci și relațiile comerciale dintre producători, subcontractori, furnizori, prestatori și antreprenori sunt dificil de gestionat și instabile. Operatorii economici nu au continuitate în procurarea materialelor la prețuri rezonabile și predictibile sau comparabile cu prețurile practicate în anul 2021, iar firmele sunt mai vulnerabile și mai expuse din punct de vedere financiar. Toate contractele majore de investiții semnate începând cu anul 2020 conțin în cadrul prevederilor contractuale formulele de ajustare a prețurilor prevăzute de Hotărârii Guvernului nr. 1/2018, iar ulterior semnării acestora, prin intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 contractele majore de investiții beneficiază și de aplicarea acestor prevederi, dar numai până la atingerea pragului de 50% impus prin Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și prin Directiva Comisiei Europene nr. 24/2014 privind achizițiile publice. Prin modificările aduse de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2023 asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile și PNRR, s-a stabilit că după atingerea pragului maxim de 50% din prețul inițial al contractelor impus de prevederile legale, la solicitarea contractanților, să se poate reveni la aplicarea formulei de ajustare inițială prevăzută în contract.

Prin reîntoarcerea la formula inițială existentă în contract coroborat cu aplicarea indicilor INS existenți în prezent se va asigura o ajustare a prețurilor de aproximativ 33-38%, care este cu mult sub creșterea reală de piață a materialelor de construcție și a materialelor necesare finalizării investițiilor care încă se menține la peste 65% față de valorile incluse în contractele existente, mai mult decât atât nici inflația nu a atins în prezent praguri rezonabile și comparabile cu cele din anul 2021.

Formula de ajustare prevăzută în contractul inițial nu acoperă creșterea reală din piață, iar formula de ajustare mai adaptată realității care a fost introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 își încetează aplicabilitatea după epuizarea pragului de 50%, iar pe cale de consecință în contractele de lucrări aflate în derulare, resturile rămase de executat până la recepția la terminarea lucrărilor rămân neajustabile pe formula mai adaptată realității, prin epuizarea pragului, putându-li-se aplica doar formula inițială, formulă care nu permite aprovizionarea cu materiale astfel încât să fie duse la bun sfârșit contractele de lucrări.

Pentru a se evita întârzieri sau blocaje în realizarea sau finalizarea în bune condiții a lucrărilor de investiție, este necesară adoptarea unor modificări a cadrului legal statuat de legiuitor prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, prin care să se atenueze efectele acestui context economic asupra contractelor cărora li se aplică Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 cu modificările și completările ulterioare, în sensul în care modificarea contractului comparată cu 50% din prețul inițial să fie calculată ca diferență dintre valoarea ajustării generată de formula introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 și valoarea ajustării generată de formula existentă inițial în contract,

Acestă situație se află mai multe contracte aferente obiectivelor de investiții majore, în cadrul cărora progresul accelerat al lucrărilor din ultima perioada de timp va conduce la consumarea pragului de 50% din prețul inițial a contractului, proiecte de investiții care au impact și asupra indicatorilor prevăzuți în programele operaționale finanțate din fonduri europene precum POIM 2014-2020, POT 2021-2027 și PNRR.

În baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022, deși beneficiarii, la solicitarea contractanților, au încheiat acte adiționale pentru reechilibrarea contractelor prin care s-a înlocuit formula inițială de ajustare a prețurilor existentă în contracte, așa cum s-a specificat în cadrul articolului 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, cu o formulă care asigură o ajustare a prețurilor mai apropiată de realitatea economică, coroborat cu faptul că stadiul lucrărilor realizate va duce în perioada următoare la epuizarea pragului de 50% din prețul inițial al contractului stabilit, și deși contractanții au posibilitatea să revină la formula existentă în contract la data semnării

acestui în încercarea de a continua reechilibrarea contractelor într-o oarecare măsură. Totuși realitatea arată că la momentul actual reîntoarcerea la formula inițială din contract asigură valori de ajustare în mod evident inferioare formulei de ajustare prevăzute la art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 (care nu se mai poate aplica fiind limitată până la pragul de 50% din prețul contractului inițial).

Astfel, formula inițială existentă în contract asigură la momentul intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 o ajustare a prețurilor de aproximativ de 18%-25%, creșterea fiind insuficientă față de realitatea pieței, piață care a înregistrat creșteri ale prețurilor generate de cele 3 crize economice suprapuse mult mai mari, de peste 50% la acel moment.

În prezent prin reîntoarcerea la această formulă chiar dacă a avut loc o creștere a indicelui Cost Construcții Total publicat de Institutul Național de Statistică în buletinele de prețuri tot nu se ajunge la nivelul prețurilor reale de piață cu care se achiziționează materialele de construcție sau materialele de bază necesare realizării investițiilor (agregate, combustibil, energie, oțel, fier, etc), această creștere fiind numai de aproximativ 33% față de 18 – 25% cât a fost la momentul semnării contractelor, în timp ce prețurile se mențin ridicate la un nivel de aproximativ 65%.

Mai mult decât atât având în vedere faptul că majoritatea contractelor de lucrări s-au semnat în anul 2021-2022, multe fiind și de tipul proiectare și execuție, restul rămas de executat la data de 11.05.2022 (data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022) era aproximativ identic cu prețul inițial al contractului. Acest fapt, coroborat cu progresul lucrărilor conduce în prezent la plata unor ajustări în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 care vor atinge în mod iminent pragul de 50% prevăzut de art. 221 alin. (1) lit c) și de art. 8 și 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022.

Formula inițială din cadrul acestor contracte publicată în SEAP, atât în Fișa de Date a Achiziției cât și în Contract se aplică în mod direct, mecanic, în baza clauzelor de revizuire prevăzute în mod explicit în contract, în conformitate cu prevederile art. 221 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 și ale Instrucțiunii ANAP nr. 1/2021, art. 1 alin. (8) litera a) și art. 2 privind aplicarea directă a clauzelor contractuale, fără ca sumele ce depășeau prețul contractului (la semnare) să fie considerate "*modificare*" și fără a se încheia acte adiționale; sumele aferente ajustării fiind finanțate dintr-o linie dedicată din contractul de finanțare, nu introduse în prețul contractului de achiziție publică.

Spre deosebire de acest mecanism asociat formulei inițiale din contract, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 a introdus atât o nouă formulă de ajustare care a înlocuit-o pe cea inițială, în baza prevederilor art. 221 alin. (1) lit. c), cât și o rezervă de implementare dedicată plății

ajustării, numai că această rezervă este inclusă în prețul contractului prin majorarea acestuia în baza unui act adițional.

Conform stadiului implementării contractelor, la momentul când se va epuiza valoarea maximă de 50% din prețul contractului inițial cu care se poate suplimenta, progresul fizic al acestora va fi aprox 65-70%, moment în care nu se va mai putea încheia un nou act adițional la contract prin care să plătească ajustarea prețurilor pe formula existentă în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022.

Astfel, deși lucrările nu vor fi finalizate, formula de ajustare a prețurilor introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 va exista în continuare în contract, dar aceasta nu va mai putea fi aplicată pentru lucrările aferente progresului fizic de la 65-70% la 100%, din moment ce atât valoarea rezervei de implementare pentru ajustare, cât și posibilitatea suplimentării acesteia vor fi fost epuizate, fapt care va conduce atât la blocarea șantierelor, cât și la blocaje contractuale, întârzieri și eventuale litigii, întrucât formula inițială de ajustare a prețurilor prevăzută în contract este insuficientă față de situația reală din piața.

Deși restul rămas de executat din cadrul contractelor la momentul atingerii pragului de 50% va fi de numai 30%-35%, el este suficient de mare pentru a crea dificultăți financiare Antreprenorilor și poate cauza pentru un număr semnificativ de contracte blocarea în cel mai important moment și anume execuția lucrărilor care conduc la finalizarea și recepția obiectivului.

Prin urmare, s-ar ajunge la situația în care un număr important de investiții de mare anvergură fie să se sisteze sau să se întârzie pentru perioade îndelungate, în loc să se recepționeze și să se pună în traffic, fie să aibă nevoie de lucrări de conservare în loc să fie puse în circuitul economic și să contribuie la dezvoltarea economică locală și națională.

În această situație se află contracte importante autostrazi și drumuri de mare viteză, aferente unor obiective de investiții majore, ca de exemplu: Autostrada Sibiu-Pitești, Autostrada Moldovei A7 Ploiești- Focșani, Ecoducte și restul de executat din Autostrada Lugoj-Deva lot2, Autostrada Transilvania, Drum Expres Craiova-Pitești, Autostrada de Centură București Nord, obiective care au impact și asupra indicatorilor pentru programele operaționale finanțate din fonduri europene precum POIM 2014-2020, POT 2021-2027 și PNRR.

Beneficiarii, pentru a evita blocarea implementării proiectelor și îndeplinirii obiectului din cadrul contractelor de finanțare, precum și pentru evitarea riscurilor mai sus expuse au întreprins demersuri pentru identificarea unor soluții care să permită modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 și implicit a contractelor de lucrări în vederea continuării reechilibrării contractuale și pentru restul de lucrări aferente progresului fizic de unde vor rămâne blocate contractele (adică de unde nu se va mai aplica formula de ajustare) adică de la aprox. 65-70% până la finalizarea/recepția

4

lucrărilor, având în vedere faptul că efectele crizei generate de conflictul militar din apropierea granițelor României și a prețurilor materialelor nu s-au încheiat și că mediul economic este încă dificil și instabil.

Demersurile respective au în vedere și următoarele argumente:

- la momentul depunerii ofertelor, pentru a putea justifica prețurile prevăzute în oferte, ofertanții au cerut oferte de preț valabile la momentul respectiv, însă contextul economic este în continuă schimbare;
- valorile estimate ale contractelor publicate în documentațiile de atribuire de către beneficiari proveneau din studii de fezabilitate și analize de preț efectuate anterior perioadei de conflict armat sau creșterii prețurilor, iar valorile ofertate în context concurențial nu puteau depăși valorile estimate;
- în prezent inflația este în continuare la niveluri ridicate atât în România, cât și în țările Uniunii Europene, și nu numai, neîntorcându-se la nivelul anului 2021;
- evoluția indicilor publicați de la data intrării în vigoare a Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 și până în prezent arată valori mult mai mari precum și un trend majoritar crescător chiar și față de ultimii indici publicați anterior Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022, în aprilie 2022.

Având în vedere că potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 cu modificările și completările ulterioare formula existentă în cadrul contractului a fost înlocuită în baza art. 221 alin. (1) lit. c) din Legea 98/2016 cu formula prevăzută la art 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență Guvernului nr. 64/2022 cu modificările și completările ulterioare, iar rezerva de implementare destinată ajustării a modificat prețul contractului rezultă următoarea dificultate care se impune a fi clarificată:

- Valoarea ajustării rezultată din noua formulă de ajustare introdusă în contract în baza art. 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 este inclusă în integralitate în calculul valorii modificării, deși antreprenorii ar fi primit oricum o parte din aceasta sumă în baza vechii formule existente în contract.
- Sumele provenite din utilizarea formulei de ajustare existente inițial în contract (înainte de a fi înlocuită cu formula din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022) nu reprezentau la acel moment o modificare ci aplicarea directă a clauzelor contractuale, întrucât vechea formulă a fost transparent și egal adusă la cunoștința tuturor ofertanților și a fost prevăzută încă de la început atât în cadrul documentației de atribuire, cât și în cadrul contractului.

În acest sens, în vederea rezolvării acestor situații, considerăm că o posibilă soluție ar fi modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.

64/2022 și ulterior și a contractelor de achiziție publică în așa fel încât să fie clar faptul că:

a) formula prevăzută de art. 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, să fie aplicată numai până la atingerea plafonului maxim de 50% din prețul inițial al contractului;

b) în plafonul maxim de 50% din prețul inițial al contractului să se regăsească numai modificarea efectivă, nu și sumele rezultate din aplicarea formulei inițiale din contract, întrucât sumele provenite din aceasta ar fi fost în orice situație primite de contractanți, indiferent dacă s-ar fi adoptat sau nu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022.

c) formula inițială din contract să fie aplicată din nou în cadrul contractului prin încheierea unui act adițional, ulterior epuizării pragului de maxim 50% din prețul inițial al contractului și până la finalizarea/recepția lucrărilor, fără ca aplicarea acesteia să reprezinte o modificare și pentru care să se aplice mecanismul contractual așa cum s-a stipulat inițial în contract.

Astfel, singurele sume care reprezintă cu adevărat o modificare nu sunt toate sumele rezultate din aplicarea formulei introduse prin art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, ci sunt doar cele care depășesc valoarea care ar fi rezultat din formula inițială de ajustare existentă în contract la semnarea acestuia, adică **diferența dintre valoarea ajustării generată de formula introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 și valoarea ajustării generată de formula existentă inițial în contract.**

Pe cale de consecință, doar după epuizarea valorii rezervei de implementare pentru ajustarea instituită de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, suplimentată până la pragul maxim de 50% din prețul inițial, calculat ca diferență dintre valoarea ajustării generată de formula introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 și valoarea ajustării generată de formula existentă inițial în contract, în situația în care lucrările încă nu au fost finalizate/recepționate, să fie aplicată în continuare, din nou, doar formula de ajustare inițială din contract și să se deconteze valoarea ajustării rezultate din calculul acesteia ca strictă aplicare a mecanismului contractual, în același mod în care s-ar fi aplicat dacă nu ar fi fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, fără a fi cuantificată ca "modificare" și fără a fi necesară modificarea prețului contractului, având ca sursă de finanțare Contractul de Finanțare.

Neadoptarea, în regim de urgență, a măsurilor propuse, poate să conducă la blocarea lucrărilor, întrucât revenirea la formula inițială din contract nu acoperă creșterea reală a prețurilor pieței.

Drept consecințe ale neadoptării în regim de urgență a acestor măsuri autoritățile contractante ar putea fi nevoite să suspende pe termen nedefinit șantierele, să rezilieze contractele pentru nefinalizarea lucrărilor de către antreprenori, ar genera litigii, deoarece ofertanții au fost informați în cadrul

procedurii că ajustarea prețurilor se va aplica pe toată durata contractelor și pentru toate lucrările până la recepția acestora, rolul formulei de ajustare fiind acela de a plăti un preț corect,

Prin măsurile propuse se urmărește evitarea blocajelor contractuale și al șantierelor, întrucât contractanții fie nu vor mai dori să lucreze fără să fie plătiți la prețurile reale de pe piață, fie nu vor avea capacitatea economică și financiară să finanțeze lucrările în lipsa plăților integrale (incluzând ajustarea) pentru lucrările deja executate.

Întârzierile în finalizarea obiectivelor de investiții fie ca urmare a încetării ritmului de lucru sau a suspendării execuției, fie ca urmare a eventualelor relicități a contractelor încetate, au impact direct asupra blocării sau nefinalizarea programelor operaționale finanțate din fonduri europene precum POIM 2014-2020, POT 2021-2027 și PNRR, care depind de finalizarea obiectivului finanțat.

Toate aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată.

Având în vedere exigențele statuate de normele legale în vigoare, dar și prin deciziile Curții Constituționale a României, referitoare la justificarea situației extraordinare a oricărei ordonanțe de urgență a Guvernului, precizăm faptul că prezentul proiect de act normativ întrunește condiția mai sus menționată, ținând cont de următoarele aspecte:

1. **Starea de fapt obiectivă a situației extraordinare** este reprezentată de faptul că formula de ajustare adaptată realității care a fost introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 își încetează aplicabilitatea după epuizarea pragului de 50%, iar pentru contractele de lucrări aflate în derulare, resturile rămase de executat până la recepția la terminarea lucrărilor rămân neajustabile pe formula adaptată realității, prin epuizarea pragului, putându-li-se aplica doar formula inițială, formulă care nu permite aprovizionarea cu materiale astfel încât să fie duse la bun sfârșit contractele de lucrări.

2. **Starea de fapt independentă de voința Guvernului** este reprezentată de faptul că prin reîntoarcerea la formula inițială existentă în contract coroborat cu aplicarea indicilor INS existenți în prezent, ajustarea prețurilor de aproximativ 33-38%, care este cu mult sub creșterea reală de piață a materialelor de construcție și a materialelor necesare finalizării investițiilor care încă se menține la peste 65% față de valorile incluse în contractele existente, mai mult decât atât nici inflația nu a atins în prezent praguri rezonabile și comparabile cu cele din anul 2021,

3. **Starea de fapt cuantificabilă** este determinată de faptul că neimplementarea în regim de urgență a măsurilor propuse are drept consecință blocarea celor 32 contracte de execuție lucrări pentru autostrăzi și drumuri naționale, afectate de aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 64/2022, cu modificările ulterioare, dintre acestea cele mai importante fiind:

	Autostrada Moldova - A7 cu tronsoanele de la Ploiesti la Buzau si respectiv de la Buzau la Focsani - 7 contracte de lucrari, Autostrada Centura Bucuresti Nord cu cele 4 contracte de lucrari; Autostrada Sibiu - Pitesti (doar zona montana) cu cele 3 contracte de lucrari de la Curtea de Arges la Boita, Ecoductele/Tunelurile aferente autostrazii Lugoj - Deva; Autostrada de la Chetani - Campia Turzii, Sectiunile din Autostrada Transilvania (Zimbor - Poarta Salajului, Nusfalau - Suplacu de Barcau si Nadaselu - Mihaiesti) precum si drumurile expres de la Braila la Galati si respectiv de la Craiova la Pitesti (tronsoanele 3 si 4), a căror valoare totală este de 31 miliarde de lei fără TVA.
2.3. Schimbări preconizate	Prezentul proiect de act normativ se urmărește aprobarea: - Completării articolului 8, după alineatul (3) cu două noi alineate, respectiv alin. (3¹) și (3²), prin care să se statueze faptul că: a) sumele aferente ajustării prețurilor rezultate sau care ar fi rezultat sau care vor rezulta prin aplicarea formulei prevăzută inițial în contract nu reprezintă o modificare, ci strictă aplicare a clauzelor contractuale si se vor plati în baza mecanismului existent în contract la momentul semnării acestuia, în conformitate cu prevederile articolului 221 alin (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016. b) valoarea modificării/modificărilor rezultată/rezultate din aplicarea formulei prevăzută la art. 17 sau, după caz, la art. 31 din prezenta ordonanță, care se compară cu pragul de 50% din prețul inițial al contractului de achiziție publică/contractului sectorial/acordului-cadru, este dată de diferența de valoare de ajustare de preț rezultată din aplicarea celor două formule, respectiv formula prevăzută la art. 17 sau, după caz, la art. 31 din prezenta ordonanță și formula prevăzută inițial în contract. - Modificarea alineatului (4) al articolului 11, în sensul în care în cazul contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/acordurilor-cadru de lucrări în cuprinsul cărora a fost introdusă clauza de ajustare a prețului în conformitate cu documentația de atribuire sau cu prevederile legale în vigoare, prin actul adițional prevăzut la alin. (2), pe lângă precizarea elementelor obligatorii prevăzute la art. 10, etapa a II-a, părțile pot conveni ca formula din contract să fie înlocuită cu formula de ajustare prevăzută la art. 17 alin. (8) lit. a1) și c1) sau, după caz, la art. 31, dacă aceasta este necesară pentru reechilibrarea condițiilor contractului, demonstrând îndeplinirea condițiilor de imprevizibilitate prevăzute la art. 3 alin. (13) și întocmind nota justificativă prevăzută la art. 43 alin. (1)." - Aplicării dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență a Guvernului pentru contractele de achiziție publică/contractelor sectoriale/acordurilor-cadru de lucrări, pentru care valoarea ajustării prețurilor rezultată din aplicarea formulelor prevăzute la art. 17 sau, după caz, la art. 31 din ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 cu modificările

	si completările ulterioare nu a atins pragul maxim de 50% din prețul inițial al contractului.
2.4. Alte informații	Prin prezentul proiect de act normativ nu se ajunge la situația ca efectele modificărilor rezultate din utilizarea formulei prevăzute la art. 17 și respectiv a celei de la art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, să depășească pragul de 50% din valoarea contractului de achiziție publică inițial la momentul semnării acestuia, nici prin modificări individuale, nici cumulat cu modificările succesive realizate în baza prevederilor art. 221 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, întrucât se va respecta cadrul legal privind pragul maxim de suplimentare a prețului contractului inițial, de 50%, care în prezent pe cadrul legal actual în materia achizițiilor publice nu poate fi depășit. De asemenea, modificările aduse prin prezentul proiect de act normativ nu afectează caracterul general al contractului, întrucât obiectivele, obiectul, drepturile și obligațiile părților, cerințele de calitate și performanță prevăzute în contractul inițial nu se modifică, deoarece nu se aduc modificări ale lucrărilor din cadrul obiectivului de investiție stabilit prin hotărârea Guvernului privind aprobarea indicatorilor tehnico – economici. Totodată, precizăm faptul că măsurile propuse prin prezentul proiect de act normativ nu afectează principiul neretroactivității legii în timp, deoarece: - prin clauzele contractuale prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 1/2018, cu modificările și completările ulterioare, plățile deja efectuate nu sunt definitive până la recepția la terminarea lucrărilor, acestea putând fi reglate, - modificarea introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022, are un caracter continuu și etapizat și nu își epuizează efectele decât la atingerea pragului maxim de 50% permis de lege.

Secțiunea 3.

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Nu este cazul
3.2. Impactul social	Nu este cazul
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Prezentul proiect de act normativ nu aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului
3.4. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Prevederile prezentului proiect de act normativ nu se refera la acordarea unor masuri de ajutor de stat.
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Nu este cazul

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Nu este cazul
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Nu este cazul
3.9. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea 4.

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung, (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe cinci ani
- mii lei -						
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	+291.749	+576.455	+660.452	+761.258	+971.738	+652.330
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	+291.749	+576.455	+660.452	+761.258	+971.738	+652.330
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
4.3. Impact financiar, plus, din care:						

a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	Impactul financiar estimat total pentru anii 2023-2027 este de 3.261.652 mii lei. Referitor la impactul financiar care ar rezulta din intrarea în vigoare a actului normativ, Ministerul Transporturilor a analizat portofoliul de proiecte asupra carora va avea impact financiar modificarea legislativa si a identificat aproximativ 32 de proiecte pentru autostrazi si drumuri nationale, dintre acestea cele mai importante fiind: Autostrada Moldova - A7 cu tronsoanele de la Ploiesti la Buzau si respectiv de la Buzau la Focsani - 7 contracte de lucrari, Autostrada Centura Bucuresti Nord cu cele 4 contracte de lucrari; Autostrada Sibiu - Pitesti (doar zona montana) cu cele 3 contracte de lucrari de la Curtea de Arges la Boita, Ecoductele/Tunelurile aferente autostrazii Lugoj - Deva; Autostrada de la Chetani - Campia Turzii, Sectiunile din Autostrada Transilvania (Zimbor - Poarta Salajului, Nufalau - Suplacu de Barcău si Nadaselu - Mihaiesti) precum si drumurile expres de la Braila la Galati si respectiv de la Craiova la Pitesti (tronsoanele 3 si 4). Astfel din totalul valorii de aproximativ 31 miliarde lei fara TVA care reprezinta valoarea totala a contractelor de lucrari asupra carora ar avea efect prezenta modificare legislativa, pana la data de 11.05.2022 (data intrarii in vigoare a OUG nr. 64/2022) valoarea sumelor cheltuite din aceste contracte era de aproximativ 1 miliard de lei fara TVA, ramand astfel lucrari de executat in valoare de 30 miliarde lei fara TVA (rest ramas de executat). Din aceste 30 de miliarde prin aplicarea formulelor contractuale introduse deja prin OUG 64/2022, noul act normativ si-ar incepe aplicarea doar dupa atingerea unui stadiu fizic al contractelor de peste 65%, in caz contrar contractele de lucrari urmand a se bloca					

intrucat nu mai exista nici cadrul contractual si nici legal de a suporta ajustarile de pret luand in considerare ca majoritatea ofertelor financiare si preturile cu care au fost castigate licitatiile au fost stabilite la nivelul anului 2020.

Astfel, din cele 30 de miliarde, aproximativ 20 de miliarde se vor consuma in conformitate cu actualul cadru contractual si legislativ (forma actuala a OUG 64/2022) ramanand astfel doar un rest de **10 miliarde lei aferent volumului de lucrari ramase de executat** care nu ar fi supuse ajustari pentru finalizarea investitiilor si contractelor aferente.

Aplicand formula din OUG nr. 64/2022 acestui rest de 10 miliarde lei fara TVA ar rezulta o suma de aproximativ 6 -7 miliarde aferente ajustarii.

Conform cadrului contractual si legal in vigoare la acest moment, din cele 6 - 7 miliarde lei fara TVA, s-ar plati oricum in baza versiunii actuale a OUG nr. 64/2022 (si anume prin intoarcerea si aplicarea formulei initiale din contract) in prezent 3,8 miliarde lei (intrucat OUG 64/2022 a inlocuit anterior formula initiala din contract).

Prin urmare, impactul financiar aferent promovarii prezentului act normativ pe minim urmatorii 5 ani este de aproximativ 3,2 miliarde lei, impartiti corespunzator pe fiecare dintre urmatorii 5 ani (2023 - 2027)

Dupa cum se poate observa, cea mai importanta parte din acest impact financiar de 3,2 miliarde lei (aproximativ 2/3 adica in jur de 2 miliarde lei), este aferent anilor 2026 - 2027, deoarece proiectele mari de autostrazi cu valori substantiale, vor atinge progresul fizic de 65-70% la nivelul anilor 2026-2027 sau poate chiar in anul 2028, si anume: cele 3 contracte ale Autostrazii Sibiu - Pitesti (doar zona montana) de la Curtea de Arges la Boita, Ecoductele/Tunelurile aferente autostrazii Lugoj - Deva, partea cea mai importanta din Autostrada de Centura Nord a Bucurestiului precum si unul sau doua contracte din Sectiunea A7 de la Ploiesti la Buzau.

In prezent exista si un posibil impact financiar in perioada urmatoare (2023-2024) si anume la acele contracte la care stadiile fizice au depasit deja pragul de 65-70% de executie a lucrarilor si care se aproprie de receptia la terminarea lucrarilor pana la finalul anului curent si/sau inceputul anului viitor. Acest impact este relativ redus de aproximativ 290 milioane lei (pentru sfarsitul anului 2023 si

	inceputul anului 2024) si de aproximativ 570 de milioane de lei (pentru intregul an 2024 - inceputul anului 2025).
4.8. Alte informații	Chiar dacă există acest impact financiar, menționăm faptul că prin darea în trafic a respectivelor obiective de investiții, începând cu anul 2023 și până în 2027, s-ar aduce un beneficiu statului român de aproximativ 10 miliarde lei, rezultat din realizarea și recepționarea respectivelor obiective de investiții așa cum rezultă din analizele cost beneficiu parte integrantă din studiile de fezabilitate aferente acestor obiective. Având în vedere că se respectă atât prevederile legislației în domeniul achizițiilor publice cât și prevederile Directivei nr. 24/2014 privind achizițiile publice, aceste sume (rezultate din impactul financiar al actului normativ), sunt aferente fondurilor europene nerambursabile precum și bugetului de stat alocat Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Menționăm că suma estimată totală pe anii 2023-2027 de 3.261.652 mii lei, respectiv suma de 291.749,182 mii lei pe anul 2023, ce rezultă din propunerea de modificare a Ordonanței de Urgență nr. 64/2022, se încadrează în prevederile bugetare aferente Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pentru obiectivele de investiții cu finanțare externă nerambursabilă și în indicatorii tehnico-economici ai fiecărui proiect în parte. Suma înscrisă în fișa financiară de 14.561.196 mii lei (13.414.926 mii lei - total obiective de investiții în continuare, suma 541.973 mii lei - totalul obiectivelor de investiții noi, respectiv suma de 604.297 mii lei – total “alte cheltuieli de investiții”) reprezintă bugetul deja aprobat pe anul 2023 al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Din analiza și estimarea curentă, în cazul contractelor aferente infrastructurii de transport feroviar, se constată că există doar câteva proiecte/obiective de investiție care pot fi afectate de acest nou act normativ și din estimările curente este posibil ca pragul de 50% să fie suficient pentru finalizarea sau recepționarea lucrărilor. Impactul financiar aferent procentului de 50% se raportează la prețul inițial al contractelor, la data semnării, întrucât raportarea la prețul ajustat, la care face trimitere art. 221 alin. (11) din Legea 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, ar însemna un impact financiar mult mai mare și incert întrucât ar depinde de indicii efectiv realizați și publicați lunar de INS.

Secțiunea 5.

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ. a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ.	Nu este cazul
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice a) descrierea impactului legislativ b) prezentarea normelor cu impact la nivel operațional/tehnic	Nu este cazul
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE a) tipul, titlul, numărul și data directivei UE ale cărei cerințe sunt transpuse de proiectul de act normativ; b) obiectivele directivei UE; c) tipul de transpunere a directivei UE în cauză d) termenele-limită pentru transpunerea directivelor UE vizate 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative ale UE. a) justificarea necesității adoptării măsurilor incluse în proiect în vederea aplicării actului legislativ al UE; b) tipul, titlul, numărul și data actului legislativ al UE pentru care se creează cadrul de aplicare.	Nu este cazul
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea 6.

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Nu este cazul
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ a fost afișat pe site-ul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. <u>635/2022</u> privind procedura de consultare a structurilor asociative ale	Nu este cazul

autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu este supus consultărilor comisiilor interministeriale
6.5. Informații privind avizarea de către a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. 666/2023.
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea 7.

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Proiectul prezentului de act normativ a îndeplinit procedura prevăzută de dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
7.3. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea 8.

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Nu este cazul
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

